

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 6/2022 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió de data 24 d'octubre de 2022 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 6/2022

ASSUMPTE: Queixa presentada de forma telemàtica pel senyor M.F, el dia 27 de gener de 2022, sobre la dualitat de funcions que exerceix la senyora Marta Armengou, per una banda com a directora del programa "La cartellera" de Betevé i per altra com a membre del comitè de selecció de pel·lícules del Festival DocsBarcelona, fet que podria suposar un conflicte d'interessos i, per tant, una vulneració del Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya.

ANTECEDENTS

El dia 27 de gener de 2022, el CIC rep un correu electrònic d'un ciutadà alertant del fet que la periodista Marta Armengou exerceix, simultàniament, funcions de directora del programa "La cartellera" de Betevé i de membre del comitè responsable de la selecció de pel·lícules del Festival DocsBarcelona, la qual cosa pot suposar un conflicte d'interès.

La persona que formula la denúncia afegeix que aquesta dualitat de responsabilitat, que podria constituir un conflicte d'interès, s'ha produït com a mínim en els dos últims anys i que també ho serà l'any 2022.

El denunciant es pregunta si quan el programa "La cartellera" selecciona les millors pel·lícules del Festival no acaba seleccionant les que la mateixa directora ha seleccionat prèviament. També es qüestiona si quan es diu que el festival ha estat un èxit o que la programació ha estat "rigorosa, diversa i de molta qualitat", no està la directora del programa parlant de manera indirecta d'ella mateixa.

La queixa ve acompanyada de quatre enllaços a documents, descrits en un annex a aquesta ponència, per fer evident la vigència les dues responsabilitats de la Sra. Marta Armengou, i que aquesta les exerceix de manera simultània.

AL-LEGACIONS

El dia 8 de febrer de 2022, el CIC notifica a Betevé l'existència de la denúncia formulada per Sr. M.F i li demana que presenti les al·legacions que consideri oportunes.

En resposta a la petició del CIC, Betevé li remet un escrit d'al·legacions el dia 14 de febrer de 2022, en les que exposa els següents punts:

- Que Betevé informa a través del seu programa "La cartellera" sobre els festivals audiovisuals d'interès que es celebren a Barcelona, sense tenir cap tracte preferent ni especial per un o altre festival, sinó amb un tractament purament informatiu.
- Que Betevé és un dels tres mitjans de comunicació públics utilitzats per DocsBarcelona Festival per a la difusió de la seva activitat.

- Que la Sra. Marta Armengou és periodista i personal laboral que presta els seus serveis a Betevé i que, per tant, en esdeveniments com els que son objecte de reclamació, té l'obligació de sol·licitar autorització a ICB per a l'exercici d'activitats privades que son autoritzades únicament sempre que les mateixes no puguin impedir o menyscar el compliment dels seus deures o comprometre la seva imparcialitat o independència.
- Que en data 29 d'octubre de 2021 es va sol·licitar la compatibilitat i en data 29 d'octubre de 2021 se li va concedir d'acord a la llei.
- Que la Sra. Marta Armengou forma part, juntament amb altres sis persones, del Comitè de selecció de programació del DocsBarcelona Festival la funció del qual es limita a visionar i seleccionar els títols per majoria de vots.
- Que la pertinença de la Sra. Marta Armengou al Comitè de selecció és a títol individual i per reconeixement que fa l'organització en base a la seva experiència professional, no referida a la seva trajectòria professional.
- Que Betevé considera que la queixa formulada hauria de ser dirigida, en qualsevol cas, al DocsBarcelona Festival, ja que Betevé no és responsable de la tria de les cintes guanyadores al festival, sinó només un dels tres mitjans de comunicació que dona visibilitat a aquest Festival.

Com a conclusió de les seves al·legacions, Betevé declara que en cap cas s'ha vulnerat el Codi Deontològic ni ha existit cap conflicte d'interès que posi en qüestió la credibilitat i imparcialitat tant de Betevé com de la Sra. Marta Armengou.

PONÈNCIA

L'objecte d'aquesta ponència és avaluar la possible vulneració, per part de la Sra. Marta Armengou, del criteri número 7 del Codi Deontològic, que fa referència a la necessitat d'evitar el conflicte d'interessos especialment, en el cas que ens ocupa, en allò que es refereix el seu darrer paràgraf, que diu:

“Com a norma general, els professionals de la informació han d'evitar qualsevol situació de conflicte d'interessos, ja sigui d'àmbit polític, comercial, econòmic, financer o familiar, que posi en qüestió la credibilitat o imparcialitat de la seva funció”

Es tracta, doncs, d'analitzar si la situació generada amb la duplictat de funcions de la professional ha donat lloc a un conflicte d'interessos, en el sentit de que pugui posar en qüestió la independència o imparcialitat de la professional.

La queixa que ens ocupa parteix d'un plantejament preventiu que té per objecte cridar l'atenció sobre un conflicte potencial que es podria donar, però que es presenta en forma de presumpcions, del tipus següent (literal):

“No és estrany que aquest programa de televisió cobreixi el festival i, a la vegada, la seva directora en formi part de l'organització que el fa possible?”

“No hi ha més gent a Barcelona per fer la feina de selecció de pelis que la mateixa periodista que després ha de cobrir el festival?”

“Quan el programa selecciona les millors pel·lícules del festival, acaba seleccionant les que la mateixa directora ha seleccionat prèviament?”

Quan es diu que el festival és un ‘èxit’ o que la programació ha estat ‘rigorosa, diversa i de molta qualitat’, no està la directora del programa parlant d’ella mateixa de manera indirecta?”

Resulta molt difícil respondre de manera afirmativa o negativa aquestes preguntes sense entrar en judicis especulatius perquè no hi ha elements objectius que permetin justificar-les.

Més enllà de les interpretacions que es puguin fer, hi ha dos aspectes més a considerar. El primer és la preceptiva sol·licitud que, en casos com aquest, ha de fer el professional a ICB, en virtut de la Llei 53/1984 d’incompatibilitat del personal al servei de les administracions públiques.

Segons informa Betevé en el seu escrit d’al·legacions, el 27 d’octubre de 2021 la periodista va sol·licitar formalment la compatibilitat i dos dies després li fou concedida, atès que la seva activitat com a membre del Comitè de selecció de programació del festival DocsBarcelona es considerada per la Llei abans esmentada com exceptuada del règim d’incompatibilitats que regula.

El segon aspecte es deriva del fet que la influència de la Sra. Marta Armengou en la selecció de les cintes guanyadores al Festival es relativa. En efecte, la funció del Comitè abans esmentat, del que en formen part set persones (entre elles, la Sra. Marta Armengou), es limita a visionar i seleccionar títols mitjançant el procediment de majoria de vots.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

No es pot afirmar que la Sra. Marta Armengou hagi incorregut en el conflicte d’interessos que pressuposa el demandant, ja que l’exercici de les seves funcions com a treballadora de Betevé, d’una banda, i com a membre el Comitè de selecció del Festival DocsBarcelona, d’alta banda, s’ha fet amb la preceptiva autorització i d’acord amb la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d’incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques.

I per que així consti s’estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 24 d’octubre de 2022. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General

DOCUMENTACIÓ ANNEXA A L'EXPEDIENT 06/2022

(facilitada pel titular de la queixa al CIC)

- (1) <https://mobile.twitter.com/martaarmengou>

Aquest enllaç adreça el lector al compte de twitter de Marta Armengou, dins la descripció del qual es poden llegir, entre altres informacions, aquestes:

“ 📺 Abans a @lacartellera 📺 Ara @FinestraCR #CulturaRevistaSGAE 📺 i muntant-me pelis”

- (2) <https://beteve.cat/la-cartellera/documentals-dones-rellevants/>

Enllaç a un article titulat “5 documentals dirigits i protagonitzats per dones rellevants”, signat per La cartellera, de data 24 de febrer de 2021.

- (3) <https://beteve.cat/la-cartellera/docs-barcelona-record-espectadors-2020/>

Aquest enllaç porta a una notícia titulada “*El DocsBarcelona 2020 tanca amb rècord d'espectadors*” del programa La Cartellera de Betevé , de data 2 de juny de 2020.

La guanyadora del Premi DocsBarcelona al Millor Documental de la Secció Panorama ha estat per a la impactant i immersiva ‘Faith’, en què la italiana Valentina Pedicini penetra en el dia a dia d’una secta de monjos guerrers, formada per lluitadors d’arts marcials que es preparen per salvar el planeta quan arribi l’apocalipsi. ‘Faith’ ha estat la favorita del jurat (compost per **Montse Armengou**, Jordi Costa i Maria Xinxó, i presidit per la responsable d’Indústria de DOK Leipzig, Brigid O’Shea), que justifica la seva decisió “perquè estar veritablement immers en un món tancat i distant requereix unes fortes i constants opcions estètiques per part d’un cineasta. A través d’una càmera increïblement propera al tema escollit, la directora de ‘Faith’ ho aconsegueix, tractant amb encert el món brutal i opressiu d’una secta apocalíptica i la seva relació amb la violència i el patriarcat. L’estil visual i la música només reforcen el vincle dels espectadors amb aquests temes, però mai no defugen al seu punt de vista crític”.

(la **negreta** és del redactor d’aquesta ponència)

- (4) <https://docsbarcelona.com/qui-som>

Aquest enllaç correspon a l’entrada “Qui Som?” de la pàgina web de DOCSBARCELONA, amb la composició de les diferents responsabilitats organitzatives. Marta Armengou hi figura com una de les set persones programadores d’aquest festival de cinema, en el següent paràgraf:

Staff

Director executiu DocsBarcelona

Joan Gonzàlez Herrero

Productora executiva DocsBarcelona	Helena Alabart Sentís
Relacions institucionals i Fundraising	Elena Subirà i Roca
Director Artístic Festival	Pol Roig Turró
Director d'Indústria	Diego Mas Trelles
Programadors Festival	Marta Armengou
Joan Gonzàlez Herrero	
Diego Mas Trelles	
Pol Roig Turró	
Martina Rogers Manzano	
Brigid O'Shea	
Anna Petrus	

Etc...

MÉS INFORMACIÓ

(afegida pel redactor de la Ponència)

Perfil de Marta Armengou

<https://donesvisuals.cat/usuaris/marta-armengou-escala/>

Llicenciada en Comunicació Audiovisual per la Universitat Ramon Llull. Crítica de cinema. He treballat en l'àmbit de la cultura en general i, del cinema, en particular. Des del 2009, he estat al capdavant del programa cinematogràfic 'La Cartellera' de Betevé (la televisió pública de Barcelona) i, des del 2012, l'he dirigit i també m'he encarregat de la producció i de l'edició i la redacció dels guions i les crítiques de cinema. Actualment, formo part de l'equip de programació del Festival DocsBarcelona de Documental, i soc tertuliana al programa de ràdio 'La Finestra Indiscreta' de Catalunya Ràdio dirigit per l'Àlex Gorina. També he col·laborat en altres mitjans de comunicació ('El matí a Ràdio 4' i 'Va de cine' de RNE; 'Blisstopic'; 'No ho sé' de RAC1; 'Soroll' de SERCatalunya; 'Caimán. Cuadernos de cine'; Kinótico; Diari Ara, etc.). Vaig ser Presidenta de l'ACCEC (Associació Catalana de la Crítica i l'Espectiva Cinematogràfica) dels 2018 al 2020 i soc membre de FIPRESCI (Federació Internacional de la Premsa Cinematogràfica). Durant cinc anys vaig ser Cap de Cultura dels Informatius de Localia TV. També he exercit de redactora en diverses publicacions i de realitzadora i guionista de programes per a TVC o La2.

(el subratllat és del redactor d'aquesta ponència)

Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques

<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es/l/1984/12/26/53>